

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Avdelningschef gata, park och natur

Datum:
2013-10-09

Diarienummer:
KSN-2013-0191

RIKTLINJER FÖR ARBETET MED CYKELTRAFIK I UPPSALA KOMMUN

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Arbetet med cykeltrafik i Uppsala kommun	4
Tryggt och säkert att cykla i Uppsala.....	4
Snabbt att cykla i Uppsala	4
Bekvämt att cykla i Uppsala	5
Beteendepåverkan	5
Prioriterade målgrupper	5
Ansvar och spridning.....	6
Uppföljning	6
Relaterade dokument.....	6

Inledning

Uppsala har ett väl utbyggt cykelvägnät, i synnerhet i tätorten. Men för att få fler att börja cykla behövs ett tryggare, säkrare, snabbare och bekvämare cykelvägnät. Det behövs även beteendepåverkande åtgärder och kontinuerlig uppföljning av cykeltrafiken och de åtgärder som genomförs.

Nedan följer en sammanställning av de riktlinjer som ska gälla för arbetet med cykeltrafik i Uppsala kommun.

Syfte

Syftet med Uppsala kommuns arbete med cykeltrafik är att öka andelen cykeltrafik av den totala trafiken.

Omfattning

Riktlinjerna ska användas genom hela planeringsprocessen, från planering av nya områden till drift och underhåll av befintlig infrastruktur. Särskilt viktiga är riktlinjerna vid översiktlig planering och detaljplanering, då det är i dessa skeden som cykeltrafikens förutsättningar kan påverkas för en lång tid framöver. Riktlinjerna utgår från den cykelpolicy som antagits av kommunfullmäktige den 28 oktober 2013, § 241.

Arbetet med cykeltrafik i Uppsala kommun

Arbetet för att uppnå en ökad andel cykeltrafik bedrivs inom fem områden:

- Tryggt och säkert att cykla i Uppsala
- Snabbt att cykla i Uppsala
- Bekvämt att cykla i Uppsala
- Beteendepåverkan
- Uppföljning av cykeltrafiken

Tryggt och säkert att cykla i Uppsala

Känslan av trygghet och säkerhet är avgörande för cykelns attraktivitet. Att öka den upplevda tryggheten och den faktiska trafiksäkerheten i cykelvägnätet är därför mycket viktigt för att öka cyklandet.

För cyklister finns i huvudsak två trafiksäkerhetsproblem – höga hastigheter hos den omgivande motortrafiken och singelolyckor. För en trafiksäker utformning av sträckor och korsningar bör Trafikverkets och Sveriges kommuner och landstings handbok användas. Insatser ska inriktas på att skapa en lugn trafikmiljö som bygger på hänsyn. Planeringen på alla nivåer ska se till att ge cyklister erforderligt utrymme för en säker och trygg utformning av sträckor och korsningar. I detta sammanhang är en avvägning av utrymmeskrav gentemot andra trafikslag nödvändig. De oskyddade trafikanterna, i synnerhet gående, ska vara dimensionerande i de centrala delarna. Singelolyckor minskas i första hand genom drift- och underhållsåtgärder.

Känslan av trygghet är knuten till trafiken, men även till den upplevda risken att drabbas av överfall eller andra osäkerhetskänslor. Denna icketrafikala trygghet ska därför alltid vägas in och beaktas. Lokaliseringen och utformningen av infrastruktur och bebyggelse ska bidra till en attraktiv och levande stad. Insatser för ökad trafiksäkerhet och trygghet är särskilt viktiga i områden där barn vistas.

Snabbt att cykla i Uppsala

Den relativa attraktiviteten mellan olika färdmedel har stor betydelse för valet av färd sätt. Restiden är en avgörande faktor för många människors val av färdmedel. Åtgärder som ger högre färdhastighet och kortare avstånd för cyklister är därför viktiga för att öka andelen cykelresor i Uppsala.

Vid planering ska hänsyn alltid tas till restiden för cykel jämfört med andra färdmedel. För att minska restiden för cyklister måste cykeln ges utrymme genom lokaliseringen och utformningen av infrastruktur och bebyggelse. Åtgärder som förbättrar restiden för cyklister jämfört med andra färdmedel ska eftersträvas.

Cykelvägnätet i Uppsala ska vara gent, sammanhängande och finmaskigt. Nätet ska knyta samman viktiga målpunkter och skapa en god koppling till kollektivtrafiken. Särskilt viktigt är att en resa med cykel inte uppfattas som längre än motsvarande resa med bil.

Bekvämt att cykla i Uppsala

Bekvämligheten i cykeltrafiken avgörs till stor del av standarden på cykelvägarna. Cykling ska vara bekvämt året runt, vilket säkerställs genom effektiva drift- och underhållsåtgärder.

Hela resan ska fungera – från det att man bestämmer sig för att resa och vill få reda på den bästa vägen, själva förflyttningen och till att cykeln parkeras vid målpunkten. Det ska finnas god tillgång till cykel-parkeringsplatser av bra kvalitet nära alla viktiga målpunkter, inklusive kollektivtrafikhållplatser. Cykel och kollektivtrafik ska kunna kombineras på ett enkelt sätt. Utrymme för goda parkeringsmöjligheter för cyklister säkerställs bland annat genom detaljplaneringen och bygglovshanteringen. Vi ska sträva efter att erbjuda cykelparkeringsgarage i anslutning till större kollektivtrafikstationer.

Tillgång till bra information om cykel- och kombinationsresor, samt tillgång till cykelparkeringsplatser vid kollektivtrafikhållplatser och andra målpunkter, är viktiga verktyg för att öka bekvämligheten för Uppsalas cyklister.

Det ska även finnas vägvisning och målning som underlättar orienterbarheten i cykelvägnätet och som möjliggör för cyklister att hitta rätt stråk och länkar. Information om cykling och cykelvägar ska finnas tillgängligt på flera sätt.

Beteendepåverkan

För att satsningar i cykelvägnätet ska ge största möjliga effekt bör de kombineras med beteendepåverkande åtgärder. Dessa kan utformas på olika sätt beroende på syfte och målgrupp. Gemensamt för beteendepåverkande åtgärder är att de uppmuntrar till ökad cykelanvändning genom att underlätta för, informera om och väcka intresse för cykling.

Prioriterade målgrupper

Alla som bor eller arbetar ska uppleva att det är tryggt, säkert och attraktivt att cykla i Uppsala. För att uppnå en ökad andel cykelresor i kommunen krävs dock att satsningar särskilt riktas till vissa prioriterade målgrupper, även om avsikten är att förbättringarna ska komma alla cyklister till godo. Målgrupperna har valts utifrån vilka som på kort och lång sikt kan bidra till att uppnå målet.

- Förvärvsarbetande
- Studenter
- Barn och skolungdom

Gruppen förvärvsarbetande utgör en stor del av Uppsala kommuns befolkning. Att få förvärvsarbetande att börja cykla, främst på arbetsresor men även på tjänsteresor, är därför en viktig del för att uppnå målet om en ökad andel cykeltrafik. Särskilt viktigt är att satsa på cykling till områden där många arbetar, såsom Akademiska sjukhuset, Uppsala universitet och Uppsala centrum.

Studenter utgör en stor del av befolkningen i Uppsala. För gruppen studenter handlar det primärt om att upprätthålla den redan höga cykelanvändningen för att på så sätt även upprätthålla den cykelkultur som finns i Uppsala. Universitetsområden och studentbostadsområden är därför viktiga målpunkter som bör prioriteras.

Barn- och ungdomspolitiska programmet lyfter fram barn- och ungdomsperspektivet. Hemmaboende skolungdomars resande påverkar hela hushållet. Om barn och ungdomar ges goda och säkra förutsättningar att cykla till skola och fritidsaktiviteter skapas goda vanor som de tar med sig när de blir vuxna. Barn under 12 år är inte mogna att cykla i staden på egen hand. Däremot bör cykelvägnätet tillåta att de cyklar tillsammans med sina föräldrar till skola och fritidsaktiviteter i närområdet.

Ansvar och spridning

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att riktlinjen implementeras i den egna verksamheten. Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar särskilt för att stödja nämnder och bolagsstyrelser i arbetet.

Uppföljning

För att säkerställa att arbetet med cykeltrafik i Uppsala går i rätt riktning ska uppföljningar göras kontinuerligt. Det gäller såväl det faktiska cyklandet, och hur det utvecklas, som vidtagna åtgärder och deras effekt. Löpande avstämningar mot uppsatta mål ska göras. Kontinuerliga uppföljningar av cykeltrafiken ska leda till ständiga förbättringar.

Varje nämnd och bolagsstyrelse ska inom ramen för sin interna kontroll säkerställa att riktlinjen följs. Gatu- och samhällsmiljönämnden följer upp arbetet utifrån riktlinjen årligen i samband med årsredovisningen.

Relaterade dokument

Cykelpolicy för Uppsala kommun